



EUROPA-  
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 20.11.2012  
COM(2012) 669 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,  
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG  
REGIONSUDVALGET**

**Nytænkning på uddannelsesområdet: investering i kvalifikationer for bedre  
socioøkonomiske resultater**

{SWD(2012) 371 final}

{SWD(2012) 372 final}

{SWD(2012) 373 final}

{SWD(2012) 374 final}

{SWD(2012) 375 final}

{SWD(2012) 376 final}

{SWD(2012) 377 final}

## 1. UDDANNELSE OG KVALIFIKATIONER – ET STRATEGISK NØGLEELEMENT FOR VÆKST

Investeringer i uddannelse med henblik på udvikling af kvalifikationer er afgørende for fremme af vækst og konkurrenceevne: Kvalifikationer er en forudsætning for Europas evne til at øge produktiviteten. På lang sigt kan kvalifikationer føre til innovation og vækst, flytte produktionen opad i værdikæden, stimulere koncentrationen af højere kvalifikationer i EU og forme fremtidens arbejdsmarked. Den omfattende vækst i det globale udbud af højt kvalificeret arbejdskraft i løbet af de seneste årti er en udfordring for Europa. Den epoke, hvor konkurrencen hovedsagelig kom fra lande med lavt kvalificeret arbejdskraft, er ovre. Kvaliteten af uddannelse og udbuddet af kvalifikationer er steget i hele verden, og Europa er nødt til at reagere.

De europæiske uddannelsessystemer kommer stadig til kort, når det gælder tilvejebringelse af de rette kvalifikationer til at komme i arbejde, og samarbejder ikke i tilstrækkelig grad med virksomheder og arbejdsgivere om at bringe læringserfaringerne tættere på arbejdslivets realiteter. Denne mismatch mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer giver anledning til stadig stigende bekymring for den europæiske industris konkurrenceevne<sup>1</sup>.

På trods af de fremskridt, der er opnået i de foregående fem år for så vidt angår andelen af personer med en videregående uddannelse, er der stadig behov for en indsats for at nå det overordnede mål om, at 40 % af de unge skal færdiggøre en videregående uddannelse.

Selv om der er sket en betydelig forbedring i løbet af de seneste fem år, er antallet af unge, som forlader skolen for tidligt, stadig uacceptabelt højt i alt for mange medlemsstater, f.eks. i Spanien, hvor det er 26,5 %, og i Portugal, hvor det er 23,2 %. Der er fortsat behov for en målrettet indsats for at nedbringe skolefrafaldet ved hjælp af omfattende, målrettede, evidensbaserede strategier, som der blev opfordret til i de nyligt vedtagne henstillinger fra Rådet.

Der er også omfattende dokumentation for manglende resultater på andre områder: 73 millioner voksne har et lavt uddannelsesniveau, næsten 20 % af de 15-årige har ikke tilstrækkelige læsefærdigheder, og kun 8,9 % deltager i livslang læring.

I 2020 vil 20 % flere job kræve højere kvalifikationer. Det er nødvendigt at forbedre både standarderne for uddannelse og uddannelsesniveauet for at imødekomme denne efterspørgsel og tilskynde til udviklingen af de tværfaglige kvalifikationer, som er nødvendige for at sikre, at de unge kan blive iværksættere og tilpasse sig de stadigt mere uomgængelige forandringer på arbejdsmarkedet i løbet af deres karriere.

Det brede formål med uddannelse omfatter mål som aktivt medborgerskab, personlig udvikling og trivsel. I en periode med vigende økonomisk vækst og en faldende arbejdsstyrke på grund af den demografiske aldring skal opnåelsen af disse mål ske sideløbende med imødekommelse af behovet for opdatering af kvalifikationer til arbejdsmarkedet, og de mest presserende udfordringer for medlemsstaterne er at imødekomme økonomiens behov og fokusere på løsninger med henblik på håndtering af den hastigt stigende ungdomsarbejdsløshed. I denne meddelelse lægges der vægt på tilvejebringelse af de rette

---

<sup>1</sup> Ajourføring af meddelelsen om industripolitikken (COM(2012) 582).

kvalifikationer til at komme i arbejde, forbedring af uddannelsesinstitutionernes effektivitet og rummelighed og samarbejde med alle relevante interesseparter.

Omfanget og hastigheden af reformerne skal øges, så kvalifikationer af høj kvalitet understøtter både vækst og beskæftigelse. Kommissionen udpeger et begrænset antal strategiske prioriteter, som medlemsstaterne skal tage fat på, samt en række nye EU-tiltag, der skal understøtte den nationale indsats. Prioriteterne afspejler de landespecifikke henstillinger<sup>2</sup>, som Kommissionen har givet en række medlemsstater, og bakker op om den årlige vækstundersøgelse 2012<sup>3</sup>.

En af disse prioriteter er bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, som tildeles særlig opmærksomhed. Meddelelsen dækker fire områder, som er afgørende for at håndtere dette problem, og hvor medlemsstaterne bør øge deres indsats:

- Udviklingen af erhvervsuddannelser i verdensklasse med henblik på at øge kvaliteten af erhvervskvalifikationer.
- Fremme af læring på arbejdspladsen, herunder praktikpladser, lærepladser og tosporede læringsmodeller af høj kvalitet med henblik på at lette overgangen fra uddannelse til arbejde.
- Fremme af partnerskaber mellem offentlige og private institutioner (med henblik på at udarbejde hensigtsmæssige undervisningsplaner og tilvejebringe de rette kvalifikationer).
- Fremme af mobilitet gennem det foreslåede program Erasmus for Alle<sup>4</sup>.

Disse emner er af direkte relevans for pakken om ungdomsbeskæftigelse, som Kommissionen vil fremlægge inden udgangen af 2012. I ungdomspakken vil der blive foreslået nye redskaber til imødegåelse af ungdomsarbejdsløshed og til at lette overgangen fra uddannelse til arbejde.

For at understøtte den vejledning, som gives i meddelelsen, vil den blive ledsaget af: **landespecifikke datablade, som sammenfatter medlemsstaternes præstationer og politiske reformer** på de nøgleområder, som behandles i meddelelsen; **den første udgave af uddannelsesovervågningen**, som giver et billede af det aktuelle udbud af kvalifikationer og fremskridt i retning af de overordnede Europa 2020-mål; og fem andre **arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene, som fremlægger politikdokumentation og fremhæver god praksis**.

## 2. MEDLEMSSTATERNES UDFORDRINGER, SOM SKAL BEHANDLES I FORBINDELSE MED DET EUROPÆISKE SEMESTER

### 2.1. Opbygning af kvalifikationer i det 21. århundrede

#### Tværfaglige og grundlæggende kvalifikationer

*Der er behov for at koncentrere bestræbelserne om udvikling af tværfaglige kvalifikationer...*

<sup>2</sup> [http://ec.europa.eu/europe2020/index\\_da.htm](http://ec.europa.eu/europe2020/index_da.htm).

<sup>3</sup> Årlig vækstundersøgelse (KOM(2011) 815).

<sup>4</sup> Erasmus for Alle er et forslag til EU-programmet for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, unge og sport, som Europa-Kommissionen fremsatte den 23. november 2011.

Moderne, vidensbaserede økonomier har behov for mennesker med højere og mere relevante kvalifikationer. Ifølge Cedefops fremskrivninger forventes det, at andelen af job i EU, som kræver en videregående uddannelse, vil stige fra 29 % i 2010 til 34 % i 2020, mens andelen af ufaglærte arbejdspladser i den samme periode vil falde fra 23 % til 18 %. Tværfaglige kvalifikationer, f.eks. evnen til at tænke kritisk, initiativvilje, problemløsning og samarbejde, vil forberede den enkelte til nutidens stadig mere varierede og uforudsigelige karriereløb.

### ***... navnlig iværksætterkvalifikationer...***

Fokus bør især rettes mod udviklingen af iværksætterkvalifikationer<sup>5</sup>, da disse ikke alene bidrager til oprettelse af nye virksomheder, men også til unge menneskers beskæftigelsesevne. På nationalt plan er det imidlertid kun seks medlemsstater, som har en specifik strategi for uddannelse af iværksættere<sup>6</sup>. Med henblik på at imødekomme dette vil Kommissionen i 2013 offentliggøre politiske retningslinjer, der tager sigte på at støtte en bedre kvalitet og en større udbredelse af iværksætteruddannelser i hele EU. Medlemsstaterne bør fremme iværksætterkvalifikationer gennem nye og kreative undervisningsmetoder fra grundskolen og fremefter og ved på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser at fokusere på muligheden for at etablere egen virksomhed som et muligt karrieremål. Konkrete erfaringer gennem problembaseret læring og forbindelser til erhvervslivet bør indarbejdes i alle fag og tilpasses alle uddannelsesniveauer. Alle unge mennesker bør erhverve sig mindst én praktisk iværksættererfaring, inden de forlader det obligatoriske undervisningssystem. Det er vigtigt at måle effekten af dette arbejde, og for at støtte medlemsstaterne vil Kommissionen udpege redskaber til vurdering af fremskridt og dokumentation for opnåelsen af iværksætterkvalifikationer. På institutionelt plan vil der blive sikret fremskridt gennem en ramme for selvevaluering, som etableres i samarbejde med OECD, med henblik på at vejlede og fremskynde udviklingen af iværksætteruddannelsesinstitutioner på alle niveauer, bl.a. på skoler og erhvervsuddannelser.

### ***...samtidig med at efterspørgslen efter "STEM"-relaterede kvalifikationer stadig er høj***

Naturvidenskabelige fag er desuden vigtige. Efterspørgslen efter kvalificeret arbejdskraft inden for teknologiske og forskningsintensive sektorer er og vil fortsat være høj, hvilket får konsekvenser for kvalifikationer relateret til naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik ("STEM"). Der bør gøres en større indsats for at fremhæve STEM som en prioritet på uddannelsesområdet og øge engagementet på alle niveauer. Selv om de generelle udfordringer i denne forbindelse er velkendte, bl.a. behovet for at gøre disse fag mere attraktive for kvinder, er det i dag også vigtigt at øge bevidstheden om, hvilke karriereveje kandidater fra STEM-fagene følger.

### ***...men de første skridt bør være at give alle et grundlag eller grundlæggende kvalifikationer...***

Læse- og skrivefærdigheder, numeriske færdigheder og grundlæggende matematik og naturvidenskab udgør grundlaget for videre læring, som det illustreres i den ledsagende uddannelsesovervågning for 2012, og er indgangsvejen til beskæftigelse og social inklusion. Disse færdigheder er imidlertid under forvandling på grund af den aktuelle digitale revolution,

<sup>5</sup> Arbejdsdokumentet om vurdering af nøglekompetencer giver et overblik over iværksætterkvalifikationer.

<sup>6</sup> Eurydice (2012): Entrepreneurship Education in Primary and General Secondary Education – National Strategies, Curricula and Learning Outcomes.

eftersom nye læse- og skriveformer og mangfoldigheden af informationskilder ændrer deres karakter.

Reformer har strømlinet undervisningsplanerne i hele EU. Der er blevet indført nationalt standardiserede test, der er blevet etableret en infrastruktur for læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfagscentre, der er oprettet lærernetværk og faglig videreudvikling og truffet yderligere foranstaltninger for at forbedre de digitale færdigheder og mediekendskabet. Resultaterne er dog stadig ikke tilstrækkelige, og der er et akut behov for at forbedre de ringe præstationer. 20 % af de 15-årige i Europa har ikke opnået disse grundlæggende færdigheder, og i fem lande har over 25 % læsevanskeligheder. Medlemsstaterne er nødt til at gennemføre nye systemreformer med henblik på at styrke tidlig screening og intervention i tilfælde af indlæringsvanskeligheder og erstatte gentagelser og opdeling af eleverne efter evner med bedre støtte til læring.

Disse bestræbelser inden for det obligatoriske skolesystem skal bygge videre på tilgængelig og økonomisk overkommelig førskoleundervisning og dagtilbud af høj kvalitet. De bør suppleres af programmer for udvikling af læse- og skrivefærdigheder og numeriske færdigheder i familien og voksenundervisningsprogrammer af høj kvalitet med henblik på erhvervelse af grundlæggende færdigheder, navnlig gennem læring på arbejdspladsen. Der skal gøres en indsats for at øge den alarmerende lave deltagelse i voksenuddannelse i de fleste medlemsstater<sup>7</sup>, og der er behov for nye evidensbaserede politikker på grundlag af resultaterne af PIAAC-undersøgelsen<sup>8</sup>. Voksnes gennemsnitlige deltagelse i livslang læring i EU er 8,9 %. I syv medlemsstater er deltagelsen blandt de voksne 5 % eller lavere.

### ***...samtidig med at sproglæring er vigtig for beskæftigelse og kræver særlig opmærksomhed***

I en verden præget af internationale udvekslinger er evnen til at tale fremmedsprog en konkurrencefaktor. Sprog får en stadig større betydning for beskæftigelsesevnen<sup>9</sup> og unges mobilitet, og utilstrækkelige sprogkunderskab udgør en vigtig hindring for arbejdstagernes frie bevægelighed. Virksomhederne har desuden behov for sprogkunderskab, som er nødvendige for at operere på det globale marked.

Som der redegøres for i det ledsagende arbejdsdokument om sprog, viser den første europæiske undersøgelse af sprogkompetencer<sup>10</sup>, at uddannelsessystemerne i en række medlemsstater på trods af investeringer stadig ikke er effektive nok<sup>11</sup> til at imødekomme disse udfordringer. I Frankrig har kun 14 % af alle elever ved afslutningen af 10. klasse opnået et niveau som uafhængige brugere af et fremmedsprog, og i Det Forenede Kongerige er det kun 9 %. Medlemsstaterne skal gennemføre reformer i et hurtigere tempo baseret på nye lærings- og undervisningsmetoder i forbindelse med både første og andet fremmedsprog for at nå det mål, som er fastsat af stats- og regeringscheferne om modersmålet plus to fremmedsprog<sup>12</sup>.

## **Erhvervskvalifikationer**

<sup>7</sup> Jf. uddannelsesovervågning for 2012.

<sup>8</sup> PIAAC – program for international vurdering af voksnes kompetencer, yderligere oplysninger findes på: [http://ec.europa.eu/education/literacy/resources/statistics/more-info/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/education/literacy/resources/statistics/more-info/index_en.htm).

<sup>9</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:372:0027:01:DA:HTML>.

<sup>10</sup> <http://ec.europa.eu/languages/eslc/index.html>.

<sup>11</sup> Jf. uddannelsesovervågning for 2012.

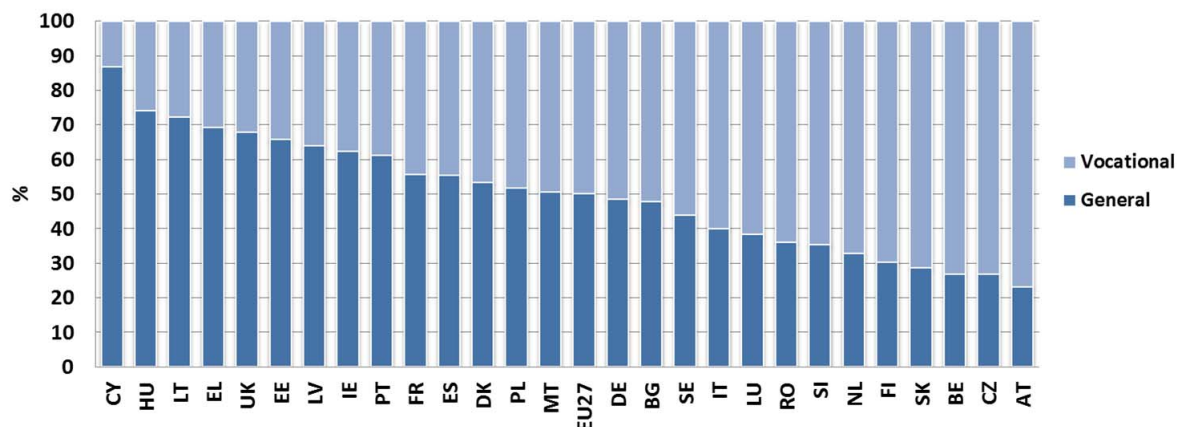
<sup>12</sup> Det Europæiske Råds møde i Barcelona, marts 2002.

## **Forbedring af kvaliteten af erhvervs kvalifikationer kræver udvikling af erhvervsuddannelsessystemer i verdensklasse...**

En forbedring af de tværfaglige og grundlæggende kvalifikationer er ikke i sig selv tilstrækkelig til at generere vækst og konkurrenceevne, og der er stadig for stor afstand mellem uddannelsesmiljøerne og arbejdspladserne. Måltrettede investeringer i erhvervsuddannelse, både i grundlæggende og videregående uddannelse, er altafgørende for innovation, vækst og konkurrenceevne. Det er nu bredt anerkendt, at erhvervsuddannelser og især tosporede uddannelsessystemer bidrager til fremme af unges beskæftigelse.

Nogle europæiske lande har allerede erhvervsuddannelsessystemer i verdensklasse (Tyskland, Østrig, Danmark, Nederlandene) med indbyggede mekanismer, der kan tilpasses til de aktuelle og fremtidige kvalifikationsbehov, så undervisningen bliver mere efterspørgselsstyret. Disse lande melder om færre problemer med uoverensstemmelser mellem efterspurgt og udbudte kvalifikationer og har en højere beskæftigelsesgrad for unge, og i disse lande er erhvervsuddannelserne kendetegnet ved tosporede systemer med en stor del læring på arbejdspladsen. Mange andre medlemsstater, hovedsagelig i Sydeuropa, er bagud med hensyn til deltagelse, kvalitet, resultater og tiltrækningskraft. Tabel 1 viser forskellen mellem landene med hensyn til andelen af deltagere i erhvervsuddannelser og almen uddannelse på gymnasieniveau. Disse forskelle skyldes sociokulturelle traditioner og opfattelser, forskellige strukturer i uddannelsessystemerne, i økonomien og på arbejdsmarkedet, gennemførte reformer, deltagelsesgraden for arbejdsmarkedets parter samt beskæftigelsesudsigterne for kandidater fra erhvervsuddannelserne samt individuelle præferencer.

**Tabel 1** – Fordelingen af studerende på gymnasialt niveau (ISCED 3) efter uddannelsesretning (almen uddannelse eller erhvervsuddannelse) i % (2010)



Kilde: Eurostats database<sup>13</sup>, UOE-dataindsamlingen.

Læring på arbejdspladsen og især lærepladser og andre tosporede modeller letter overgangen fra uddannelse til arbejde. Derfor er der behov for en klar regulering af disse læringsmodeller, veldefinerede roller for de forskellige aktører, og de skal være en integreret del af uddannelsessystemet. Den tilgang, som kendetegner det tosporede system – klasseundervisning sideløbende med konkrete erfaringer på arbejdspladsen – kan potentielt også spille en vigtig rolle inden for videregående uddannelse.

<sup>13</sup> For landespecifikke oplysninger, se Eurostats websted.

Med henblik på at opnå erhvervsuddannelser i verdensklasse skal undervisningsplanerne systematisk fornyes, resultaterne skal konstant moderniseres, og virksomheder, især SMV'er, skal aktivt inddrages, som det også fremgår af det ledsagende arbejdsdokument. Erhvervsuddannelserne skal være i stand til at imødekomme efterspørgslen efter avancerede erhvervskvalifikationer, som er tilpasset den regionale økonomiske kontekst. De skal samtidig åbne muligheder for dem, som ønsker en videregående uddannelse, og for dem, der har behov for efteruddannelse for at forbedre eller opdatere deres kvalifikationer.

### ***...som kan bidrage stærkt til at reducere manglen på bestemte kvalifikationer...***

Erhvervsuddannelsessystemerne kan og skal spille en hovedrolle i håndteringen af manglen på bestemte kvalifikationer, navnlig inden for sektorer med vækstpotentiale, f.eks. it, sundhed, lavemissionsteknologier, individualiserede tjenester, virksomhedstjenester, den maritime økonomi<sup>14</sup> og grønne sektorer, eller inden for de sektorer, som undergår store forandringer, der medfører behov for en højere kvalificeret arbejdsstyrke. Målrettede investeringer i erhvervsuddannelser med henblik på at håndtere manglen på bestemte kvalifikationer kan bidrage til vækst i disse sektorer. Disse sektorer bør desuden tilskyndes til at gøre brug af eksisterende europæiske redskaber vedrørende kvalifikationer (EQF), meritter (ECVET) og kvalitetssikring (EQAVET) til at fremme mobiliteten blandt kvalificerede arbejdstagere.

### ***...gennem en højere grad af samarbejde på europæisk plan***

Læring på arbejdspladsen, f.eks. i forbindelse med tosporede tilgange, bør udgøre en central del af erhvervsuddannelserne i hele Europa med henblik på at bekæmpe ungdomsarbejdsløshed, lette overgangen fra uddannelse til arbejde og imødekomme arbejdsmarkedets kvalifikationsbehov. For at nå dette mål vil mødet mellem EU's undervisningsministre i Berlin i december 2012 være det første skridt på vejen mod en højere grad af samarbejde på erhvervsuddannelsesområdet. Ministrene vil undertegne et memorandum, som fastlægger deres ambitioner for erhvervsuddannelserne i hele Europa: erhvervsuddannelsernes tiltrækningskraft og kvalitet bør forbedres, læringsforløbene skal føre til videregående uddannelsesniveauer, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interesseparter skal aktivt inddrages i udviklingen og gennemførelsen, og der skal indføres yderligere foranstaltninger med henblik på mobilitet. For at støtte dette samarbejde vil Kommissionen etablere en ny alliance for lærlingeuddannelser på EU-plan, som tager sigte på at videreføre visionerne, samle medlemsstaterne og en lang række interesseparter for at lære af hinanden og yde en indsats på nationalt plan.

## **2.2. Fremme af åben og fleksibel læring**

### **Forbedring af læringsresultater og vurdering og anerkendelse af læringsresultater**

#### ***Præstationer bør være baseret på læringsresultater...***

Uddannelse kan kun bidrage til vækst og jobskabelse, hvis læringen er fokuseret på den viden og de kvalifikationer og kompetencer, som de studerende skal opnå (læringsresultater) gennem læringsprocessen, og ikke på at færdiggøre bestemte uddannelsesstrin eller på den tid, som bruges i skolen.

---

<sup>14</sup> Blue Growth opportunities for marine and maritime sustainable growth (COM(2012) 494).

Selv om fremgangsmåden med læringsresultater allerede udgør grundlaget for den europæiske referenceramme for kvalifikationer og de nationale referencerammer, er denne grundlæggende nyorientering endnu ikke fuldt ud trængt igennem til undervisnings- og vurderingspraksis. Institutioner på alle uddannelsesniveauer skal stadig tilpasses for at øge relevansen og kvaliteten af deres uddannelsesstilbud til de studerende og arbejdsmarkedet med henblik på at udvide adgangen til og lette overgangen mellem forskellige uddannelsesforløb.

### ***...og styrken ved vurdering skal udnyttes bedre***

Hvad der vurderes, bestemmer ofte, hvad der værdsættes, og hvad der undervises i. Selv om mange medlemsstater har reformeret deres undervisningsplaner, er det stadig en udfordring at modernisere vurderingen, så den understøtter undervisningen. Som det fremgår af det ledsagende arbejdsdokument om vurdering af nøglekompetencer, skal styrken ved vurdering udnyttes bedre gennem udpegning af kompetencer i forhold til læringsresultater og udvidelse af test og eksamener til at omfatte disse læringsresultater. Der er desuden behov for en mere udbredt anvendelse af vurdering med læringsformål for at understøtte elevernes daglige erhvervelse af kvalifikationer. I denne forbindelse skal de nye teknologiers potentiale med hensyn til at finde nye metoder til vurdering af nøglekompetencer udnyttes til fulde.

Man bør desuden have mulighed for at få vurderet, valideret og anerkendt sine kvalifikationer uden for skolen og for at få en kvalifikationsprofil, som kan anvendes af potentielle arbejdsgivere. Informationer om kvaliteten og kvantiteten af befolkningens kvalifikationer vil gøre det muligt for myndighederne at danne sig et overblik over eventuelle mangler og fokusere på områder, hvor investeringer bedst betaler sig. Bestræbelserne på at udvikle redskaber til individuelle vurderinger af kvalifikationer bør videreføres, navnlig på områderne problemløsning, kritisk tænkning, samarbejde og iværksætterinitiativ.

### ***Kvalifikationer bør åbne så mange døre som muligt...***

En række europæiske instrumenter, f.eks. den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF), Europass, de europæiske meritoverførselssystemer (ECTS og ECVET), den europæiske flersproglige klassificering af kvalifikationer, kompetencer og erhverv (ESCO) og rammer for kvalitetssikring, er blevet gennemført i løbet af de seneste ti år for at bidrage til mobilitet blandt de lærende og arbejdstagerne. Disse instrumenter øger gennemsigtigheden ved bl.a. at gøre kvalifikationer sammenlignelige på tværs af lande (EQF) og give mulighed for at overføre meritpoint (ECTS).

Disse instrumenter er ikke blevet udviklet uafhængigt af hinanden, men det er muligt at etablere en langt tættere sammenhæng mellem dem og anvende de forskellige instrumenter og tjenester – bl.a. åbenheds- og anerkendelsesværktøjer for kvalifikationer, validering af ikke-formel og uformel læring og livslang vejledning – på en mere koordineret måde. Det vil bidrage til reel europæisk mobilitet, hvis en persons viden, kvalifikationer og kompetencer klart kan forstås og hurtigt vil blive anerkendt. Oprettelsen af et europæisk område for kompetencer og kvalifikationer vil understøtte ønsket om at opnå åbenhed om og anerkendelse af akademiske kvalifikationer erhvervet gennem erhvervsuddannelse og videregående uddannelse på tværs af grænserne.

### ***...og anerkendelse af akademiske kvalifikationer kan vise vejen***

Anerkendelse af videregående uddannelseskvalifikationer og de kvalifikationer, som giver adgang til videregående uddannelser, har været på den europæiske politiske dagsorden i

nogen tid. Den akademiske mobilitet er støt stigende som følge af de ændrede strukturer i de videregående uddannelsessystemer, og denne internationalisering suppleres af ønsket om at fremme EU som en destination for uddannelse og forskning<sup>15</sup>. For at gøre EU mere attraktivt for studerende og forskere er der imidlertid behov for en forbedret tilgang til anerkendelse, en mere systematisk og koordineret anvendelse af det europæiske meritoverførselssystem (ECTS) samt forbedringer i anvendelsen og vurderingen af læringsresultater. Dette vil desuden bidrage til oprettelse af det europæiske område for kompetencer og kvalifikationer.

Den fortsatte udvikling af Bolognaprocessen yder et vigtigt bidrag til fremme af en gennemsigtig og rimelig anerkendelse af videregående uddannelseskvalifikationer i Europa og andre steder. Som et led i Bolognaprocessen og det nyligt udsendte Bukarestkommuniké har landene forpligtet sig til at forbedre den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser. Dette indebærer gennemgang af den nationale lovgivning på grundlag af konventionen om anerkendelse af kvalifikationer fra Lissabon og tilskyndelse til vurdering af institutionernes anerkendelsesprocedurer med henblik på kvalitetssikring. En gruppe af banebrydende lande afprøver, hvordan man kan opnå automatisk anerkendelse af sammenlignelige akademiske grader. Deres mål er at sikre lige vilkår for de studerende, uafhængigt af hvor de har opnået deres akademiske grad, ved at rette fokus væk fra akademisk anerkendelse af det enkelte eksamensbevis til en tilgang, der er baseret på tillid til det system, som har udstedt det pågældende eksamensbevis.

## **Udnyttelse af læringspotentialet ved it og åbne uddannelsesressourcer**

### ***Den digitale revolution rummer vigtige muligheder for uddannelse...***

Teknologien frembyder hidtil uanede muligheder for at forbedre kvaliteten af og adgangen til uddannelse og for at sikre lighed på uddannelsesområdet. Teknologien er en vigtig løftestang for mere effektiv læring og kan mindske hindringerne for uddannelse, især de sociale hindringer. Man kan lære alle steder, og på et hvilket som helst tidspunkt, i henhold til fleksible og individualiserede læringsforløb.

Digital læring og nye tendenser inden for åbne uddannelsesressourcer<sup>16</sup> giver muligheder for grundlæggende forandringer på uddannelsesområdet, som udvider uddannelsestilbuddet langt ud over de traditionelle former og grænser. Der fremkommer nye læringsmetoder, som er kendetegnet ved individualisering, engagement, anvendelse af digitale medier, samarbejde, bottom-up-praksis, og hvor den lærende eller underviseren selv skaber læringsindholdet, hvilket fremmes af den eksponentielle vækst i åbne uddannelsesressourcer, som er tilgængelige via internettet. Potentialet ved åbne uddannelsesressourcer bør udnyttes i Europa i langt højere grad, end det gøres i dag. Det kræver gode it-færdigheder, men nogle medlemsstater er stadig bagefter på dette område. Det fremgår af uddannelsesovervågningen for 2012, at mere end 50 % af de 16-74-årige i ni medlemsstater ikke har nogen eller kun få it-

<sup>15</sup> Kommissionens kommende forslag med henblik på omarbejdelse af direktiv 2004/114/EF og 2005/71/EF.

<sup>16</sup> Åbne uddannelsesressourcer blev i 2002 defineret af UNESCO som "undervisnings-, lærings- eller forskningsmaterialer, som er offentligt tilgængelige eller frigives med en licens til de intellektuelle ejendomsrettigheder til fri afbenyttelse, tilpasning og distribution." Åben uddannelse er et bredere begreb, som henviser til praksis og organisationer, der har til formål at fjerne hindringerne for adgang til uddannelse. Åbne uddannelsesressourcer udgør en del af åben uddannelse, som har fået et stærkt løft gennem anvendelsen af it. Yderligere oplysninger kan findes på UNESCO's websted om åbne uddannelsesressourcer: <http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/access-to-knowledge/open-educational-resources>.

kundskaber. Selv om anvendelsen af it i uddannelsessektoren har ligget højt på den politiske dagsorden, er der stadig alt for mange uafklarede kritiske spørgsmål til at garantere, at digital læring og åbne uddannelsesressourcer kan strømlines på tværs af alle uddannelsessektorer. En sammenhængende strategi på EU-plan kunne tage fat på omfanget, størrelsen og kompleksiteten af udfordringerne med henblik på at understøtte de aktioner, der gennemføres af medlemsstaterne og en hel række af interesseparter.

### ***...og det er på tide at optrappe anvendelsen af it i uddannelsessektoren...***

Ny forskning<sup>17</sup> viser, at der stadig er forskelle for så vidt angår tilgængeligheden af it-baserede uddannelsesredskaber og it-baseret undervisningsindhold. It-baseret vurdering anbefales ofte, men det angives næsten aldrig, hvordan den bør anvendes. Når det gælder individualiseret og fleksibel læring, bør anvendelsen af teknologier være en del af fast uddannelsespraksis. Omfattende pilotprojekter i reelle undervisningsmiljøer bør definere, hvordan, hvornår og hvor it kan anvendes effektivt i pædagogisk og vurderingsmæssig sammenhæng. At omsætte forskning til uddannelsespraksis er endnu mere vigtigt i et hurtigt omskifteligt miljø. Praksisfællesskaber (f.eks. eTwinning, videns- og innovationsfællesskaber under Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)) og knudepunkter for fremragende it-baserede kundskaber bør videreudvikles, hvilket også gælder hurtigere omsætning af innovativ forskning til uddannelsespraksis. Interesseparternes engagement og samarbejde er en forudsætning for, at alt dette lykkes.

### ***...med henblik på at udnytte frit tilgængelig viden***

En uddannelses kvalitet er afhængig af sammensætningen af de forskellige undervisningsmaterialer. Med henblik på at nå målet om høj kvalitet er det nødvendigt at supplere den bredere adgang til og anvendelse af åbne uddannelsesressourcer med klare kvalitetsstandarder og mekanismer til vurdering og validering af de kvalifikationer og kompetencer, som opnås ved hjælp af disse ressourcer. Uddannelsesinstitutioner, som endnu ikke har integreret åbne uddannelsesressourcer, bør desuden forsøge at samarbejde med mere teknologisk avancerede uddannelsesudbydere for at imødekomme forventningerne hos de lærende, som er født i den digitale tidsalder. Det lader til, at undervisere erhverver sig undervisningskvalifikationer i it gennem grunduddannelsen snarere end gennem faglig videreudvikling. Det er afgørende, at de er rustet til at udnytte de nye teknologiers potentiale i forbindelse med deres undervisning, så de kan stimulere og engagere de lærende.

Uddannelsesmarkedet er under forandring. Der er et stigende antal ikke-kommercielle udbydere af åbne uddannelsesressourcer samt teknologiske fremskridt som åben adgang, fildeling, åbne kilder og forlag, som publicerer undervisningsmateriale, og hele industrien forsøger stadig at tilpasse sig til disse forandringer. Forretningsmodellerne gennemgås for at udnytte nye kommercielle muligheder.

### ***Støtte til de europæiske lærere***<sup>18</sup>

#### ***Lærere står over for stærkt omskiftelige krav...***

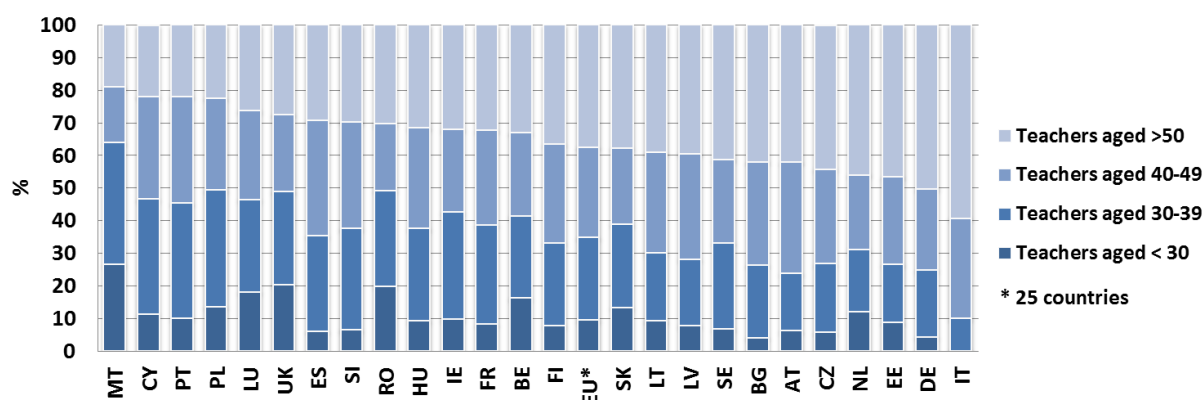
Højt- og veluddannede lærere kan hjælpe de lærende med at udvikle de kompetencer, som er nødvendige på det globale arbejdsmarked på baggrund af de stadig stigende

<sup>17</sup> [http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key\\_data\\_series/129EN.pdf](http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/129EN.pdf).

<sup>18</sup> Jf. definitionen i arbejdsdokumentet om støtte til lærerstanden med henblik på bedre læringsresultater.

kvalifikationsniveauer, og der findes dokumentation for<sup>19</sup>, at kvaliteten af undervisning og læring er en primær faktor for de lærendes præstationer. I dag står lærerne imidlertid over for en række udfordringer uden fortilfælde. Som der redegøres for i det ledsagende arbejdsdokument vil de stigende uddannelseskraav, den omfattende pensionering af lærere fra efterkrigstidens store generationer (se tabel 2) og en omfattende mangel på personale på bestemte fagområder medføre en øget efterspørgsel efter kvalificerede undervisere på alle niveauer, og der opfordres til en omfattende indsats for at fremme lærerfagets tiltrækningskraft. Denne indsats bør omfatte både finansielle og ikke-finansielle incitamenter. Krisen og den aktuelle arbejdsstyrke giver desuden mulighed for at gennemføre en opgradering af kvalifikationer inden for faget og tiltrække nyt kvalificeret personale.

**Tabel 2** – Aldersfordelingen af lærere i grundskolens sidste klassetrin og gymnasiale uddannelser i % (2010)



Kilde: Eurostats database<sup>20</sup>, UOE-dataindsamlingen.

### **...som forudsætter nye kompetencer for lærere, undervisere på læreruddannelserne og ledere af uddannelsesinstitutionerne...**

Der er imidlertid brug for strategier med tilstrækkelige ressourcer for at rekruttere, fastholde og udvikle lærere af høj kvalitet, som omfatter både grundlæggende læreruddannelse og faglig videreudvikling gennem hele karrieren. Medlemsstaterne skal etablere en referenceramme for kompetencer eller en faglig profil for lærere, herunder undervisere på grundlæggende og videregående erhvervsuddannelser. Med dette mål for øje bør det på grundlag af kompetencebaserede kriterier klart fastlægges, hvilken rolle undervisere på læreruddannelserne spiller. Sideløbende med foranstaltninger til kvalitetssikring bør disse tiltag udgøre grundlaget for en omarbejdelse af rekrutteringssystemet for at tiltrække og fastholde kandidater af høj kvalitet til lærerfaget.

Rekruttering, forberedelse og fastholdelse af de rette personer til lederstillinger på alle niveauer af uddannelsessystemet er ligeledes vigtig og kræver yderligere investeringer. Det er disse personers opgave at fokusere på forbedring af undervisningen, hvilket i mange medlemsstater stadig er et problem på grund af voksende administrative byrder. Lederuddannelser eller faglige udviklingsprogrammer frembyder modeller for god praksis.

### **...og der er behov for stærke tiltag for at støtte nye undervisnings- og læringsmetoder...**

<sup>19</sup> Jf. OECD Education at a Glance 2012.

<sup>20</sup> For landespecifikke oplysninger, se Eurostats websted.

Undervisningsplanerne, navnlig på erhvervsuddannelserne, bør gøres mere relevante for arbejdspladsen gennem vedvarende samarbejde med virksomheder og arbejdsgivere, f.eks. ved at invitere iværksættere ind i klasseværelset for at forbedre undervisningen. Der er behov for reformer af undervisnings- og læringsmetoder på alle niveauer samt faglig videreudvikling med tilstrækkelige ressourcer, som bør omfatte regelmæssig feedback og støtte fra undervisere på læreruddannelserne. Lærere skal være engagerede i undervisningen: i forbindelse med anvendelse af nye teknologier; for at forbedre læringskompetencer; i spørgsmålet om, hvordan man sikrer mangfoldighed og inklusion; og i forbindelse med imødekommelse af dårligt stillede lærendes behov, f.eks. romaer, handicappede børn eller børn med indvandrerbaggrund. Det endelige mål for alle disse aktiviteter bør være en forbedring af læringsresultaterne.

### ***...og kvaliteten af undervisningen er desuden et kritisk punkt på de videregående uddannelser***

Hvis den nuværende indsats fastholdes, kan EU efter al sandsynlighed realisere det overordnede mål om, at 40 % vil færdiggøre en videregående uddannelse. Både forskning<sup>21</sup> og undervisning bør understøttes af fornuftig faglig udvikling. Men det er især undervisningen, som påvirker de studerendes resultater, øger kandidaternes beskæftigelsesevne og løfter de europæiske videregående uddannelsesinstitutioners niveau på verdensplan. For øjeblikket har kun et fåtal af lande strategier for at højne undervisningens kvalitet på de videregående uddannelser, herunder undervisning af undervisningspersonalet i pædagogiske færdigheder. Kommissionen har nedsat en gruppe på højt plan om modernisering af de videregående uddannelser, og i 2013 vil denne gruppe fremsætte henstillinger til beslutningstagerne og de videregående uddannelsesinstitutioner om, hvordan man kan højne undervisningens kvalitet.

## **2.3. Fremme af en fælles indsats**

### **Finansiering af uddannelse**

#### ***Investeringer i uddannelse er afgørende for at øge produktiviteten og den økonomiske vækst, og det er et fælles anliggende...***

Selv om der klart er positive gevinster på mellemlang og lang sigt ved uddannelse, har den økonomiske krise og det dertil knyttede behov for finanspolitisk konsolidering medført, at mange medlemsstater har reduceret deres uddannelsesinvesteringer. Fra skoleåret 2009/2010 og især efter midten af 2010 har en del lande set sig nødsaget til en nedskæring af lønningerne for lærere og andre offentligt ansatte. I 2012 fastholdt hovedparten af landene deres ordninger for finansiering af støttemekanismer til elever og studerende og/eller deres familier. Ud af de lande, for hvilke der foreligger oplysninger, var det kun Spanien (statsbudgettet), Cypern og Portugal, som meldte om nedskæring af finansieringen af de tilgængelige støtteordninger for personer under uddannelse. Enhver nedskæring af bevillingerne i dag vil uundgåeligt få alvorlige konsekvenser for Europas kvalifikationsgrundlag i fremtiden – på mellemlang og lang sigt.

Råderummet kan være større for nogle medlemsstater end for andre, men alle står over for en dobbelt udfordring: at prioritere offentlige investeringer i uddannelsessektoren og samtidig

---

<sup>21</sup>[http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/research\\_policies/Towards\\_a\\_European\\_Framework\\_for\\_Research\\_Careers\\_final.pdf](http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/research_policies/Towards_a_European_Framework_for_Research_Careers_final.pdf).

finde mere effektive måder at udnytte de økonomiske ressourcer, der er til rådighed, på, hvilket i visse uddannelsessystemer kan indebære gennemførelse af strukturreformer. Den vigtigste løftestang for at øge effektiviteten af investeringer i uddannelse er at øge kvaliteten af udbuddet og fokusere på forebyggelse af uddannelsesmæssige nederlag. Medlemsstaterne udvikler i stadig større omfang modeller for udgiftsdeling mellem forskellige parter på uddannelsesområdet – staten, virksomheder og enkeltpersoner, fonde og tidligere studerende – og offentlige investeringer, som bidrager til at løfte medfinansieringen fra den private sektor.

***...og fokus bør rettes mod maksimering af effektive investeringer på alle uddannelsesniveauer...***

De tidlige undervisningsstadier bør være en prioritet for en mere effektiv udnyttelse af midlerne for at forhindre tidligt skolenederlag og dets konsekvenser for voksenlivet (skoleresultater, beskæftigelsesgrad, indkomst, kriminalitetsforebyggelse, sundhed osv.)<sup>22</sup>. Tilvejebringelse af økonomisk overkommelig førskoleundervisning af høj kvalitet betaler sig, især for socialt udsatte grupper. Selv om mange lande siden 2000 har investeret mere i førskole- og skoleundervisning, er de offentlige investeringer pr. indbygger på førskoleniveau stadig lavere end nogensinde før.

Offentlige investeringer i skoleuddannelse bør ligeledes fastholdes, men regeringerne skal undersøge, hvordan man kan udnytte disse midler bedre. Der kan opnås væsentlige gevinster ved investeringer gennem en mere effektiv rekruttering og fastholdelse af lærere og faglig støtte til disse (som skitseret under punkt 2.2).

***...med omkostningsdeling inden for erhvervsuddannelser og videregående uddannelser som et middel til at nå dette mål***

Der vil være store offentlige og private gevinster at hente inden for erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og voksenuddannelser<sup>23</sup>. I veletablerede tosporede erhvervsuddannelsessystemer kan en virksomhed opnå langsigtede gevinster, selv om omkostningerne til lærepladsen i første omgang overstiger virksomhedens direkte indtægt ved lærlingens arbejde. Med henblik på at stimulere tilvejebringelse af lærepladser bør offentlige investeringer især målrettes mod sektorer med stigende behov for arbejdskraft. Virksomhederne bør på deres side øge investeringer i grundlæggende erhvervsuddannelse især ved at deltage i alternative undervisningsmodeller, men også ved at støtte skoler med passende udstyr.

Videregående erhvervsuddannelse kan føre til betydelige private gevinster og produktivitetsforøgelse for arbejdsgiverne. Forskning peger imidlertid på, at de eksisterende instrumenter til offentlig finansiering (individuelle læringskonti, uddannelsesstøtte osv.) ikke kan målrettes effektivt, eftersom udbuddet begunstiger de højt kvalificerede arbejdstageres deltagelse og deres private gevinster. Den offentlige finansiering på dette område skal evalueres grundigt og målrettes mod højere deltagelse i uddannelsesaktiviteter, især de udsatte gruppers deltagelse. Det offentlige ansvar er desuden større i perioder med økonomisk omstrukturering. Der skal i højere grad anvendes mekanismer til at dele de økonomiske

---

<sup>22</sup> Jf. Eurydice (kommende udgivelse): Recent Trends in the Public Funding of Education in Europe.

<sup>23</sup> Jf. OECD Education at a Glance 2012.

byrder ved uddannelse mellem arbejdsgiverne, f.eks. ved hjælp af sektorspecifikke uddannelsesfonde.

Det er almindeligt anerkendt, at investeringer i videregående uddannelse kan generere betydelige gevinster for den enkelte og for samfundet som helhed<sup>24</sup>. Der findes forskellige finansieringsmodeller i de forskellige medlemsstater, og stadig flere lande indfører større grad af omkostningsdeling i de videregående uddannelsessystemer for at imødegå presset fra et stigende antal studerende og budgetbegrænsninger. Det er op til medlemsstaterne at vælge den bedst egnede finansieringsmekanisme, men overvejelser over effektivitet bør følges af overvejelser over lighed og adgang. Spørgsmålet om, i hvilket omfang de studerende eller andre skal bidrage direkte til at dække omkostningerne ved deres studier<sup>25</sup>, og mere generelt omkostningsdelingens virkninger, er til debat, og denne debat fortjener at blive understøttet af yderligere forskning og analyser.

Endelig er regeringerne i en tid med færre ressourcer nødt til effektivt at udnytte de tilgængelige strukturfonde, især Den Europæiske Socialfond. Flere lande har for nylig omfordelt betydelige midler for programmeringsperioden 2007-13 til nøgleprioriteter på uddannelsesområdet. For perioden 2014-2020 er der behov for yderligere koncentration og prioriteringer for at fastholde investeringer i uddannelse og den tilhørende infrastruktur. Det foreslåede program Erasmus for Alle for perioden 2014-2020 vedrørende mobilitet, samarbejde og politiske støtteforanstaltninger vil desuden støtte tværnationale initiativer på dette område.

## **Partnerskaber**

### ***Partnerskaber kan skabe en platform for målretning af de "rette" kvalifikationer – hvis de modtager aktiv støtte***

Partnerskaber mellem offentlige og private institutioner er ikke blot en kilde til uddannelsesfinansiering, men også til gensidig læring, fælles politisk udvikling og gennemførelse. Partnerskaber giver mulighed for at udvikle en dagsorden for kvalifikationer på en målrettet, innovativ og bæredygtig måde og for at inddrage dem, der er direkte involveret i tilvejebringelse, anvendelse og opdatering af specifikke kvalifikationer. De kan sammenkoble forskellige politikområder, undersektorer på uddannelsesområdet, offentlige og private interesseparter og forskellige forvaltningsniveauer<sup>26</sup>.

For uddannelsesinstitutionerne betyder en styrket partnerskabstilgang, at man bliver mere aktivt inddraget i udviklingen af kvalifikationsstrategier frem for blot at være "leverandør". For at være bæredygtige skal partnerskaber være baseret på klare mål og bør være en integreret del af den politiske strategi. Partnerskaber skal inddrage alle interesseparter, herunder repræsentanter for lærerorganisationer, arbejdsmarkedets parter og studenterorganisationer.

Partnerskabstilgangen er afgørende for ungdomsgarantiordningernes succes (se den kommende pakke om ungdomsbeskæftigelse). Uddannelsesinstitutionerne skal sammen med

---

<sup>24</sup> Jf. OECD Education Today af 29. juni 2012.

<sup>25</sup> Jf. Eurydice (2012): National student fee and support systems 2011/2012.

<sup>26</sup> Yderligere oplysninger om praksis i medlemsstaterne findes i arbejdsdokument om partnerskaber og fleksible læringsforløb og livslang kompetenceudvikling.

andre interesseparter bidrage til de fælles bestræbelser på at etablere sådanne omfattende ordninger.

Forskellige former for partnerskaber fremmes på EU-plan. Videns- og innovationsfællesskaberne, som støttes af Det Europæisk Institut for Innovation og Teknologi (EIT), bringer uddannelses- og forskningsinstitutioner og virksomheder sammen for at tage fat på udviklingen af kvalifikationer på en fuldt integreret måde, som er i overensstemmelse med de relevante økonomiske aktørers behov og udfordringer. Et andet eksempel, som er sektorspecifikt, er det omfattende samarbejde for at skabe flere ikt-jobs. I forbindelse med dette samarbejde samles repræsentanter for industrien, arbejdsgivere, uddannelsesinstitutioner og regeringer for at imødegå manglen på bestemte kvalifikationer i ikt-sektoren.

Det foreslåede tilskudsprogram Erasmus for Alle vil desuden indeholde incitamenter til etablering af partnerskaber. Der vil blive ydet støtte til vidensalliancer i forbindelse med gennemførelse af et omfattende sæt aktiviteter, som stimulerer deling og udveksling af viden og informationsstrømme mellem videregående uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Disse alliancer har til formål at fremme kvalitet og innovation og skabe nye tværfaglige undervisningsplaner, som kan fremme kvalifikationer som iværksætterkompetencer, problemløsning i realtid og kreativ tænkning. På erhvervsuddannelsesområdet vil der være bevillinger til sektorspecifikke kvalifikationsalliancer, som samler uddannelsesinstitutioner, virksomheder og faglige organisationer med henblik på at udarbejde undervisningsplaner og undervisningsprogrammer. Både vidensalliancerne og de sektorspecifikke kvalifikationsalliancer vil nyde godt af det arbejde, som arbejdsmarkedets parter er i gang med vedrørende udpegning af sektorspecifikke kvalifikationsbehov, herunder på EU-plan, i de europæiske udvalg for sektorspecifikke kvalifikationer.

### 3. PRIORITETER FOR MEDLEMSSTATERNE

Den forskelligartede karakter og den varierende påtrængenhed af de udfordringer, som medlemsstaterne står over for, betyder, at der skal anvendes forskellige instrumenter, og disse skal gennemføres inden for forskellige tidshorisonter, og der er behov for fælles tiltag fra både uddannelses- og beskæftigelsesverdenen. Bestræbelserne på at fremme udbuddet af relevante kvalifikationer af høj kvalitet skal ledsages af målrettede aktioner for at lette overgangen fra uddannelse til arbejde, fjerne hindringerne for mobilitet og forbedre arbejdsmarkedets funktion, så unge mennesker får flere jobmuligheder.

Den kommende **pakke om ungdomsbeskæftigelse** vil opfordre medlemsstaterne til at øge deres indsats på områderne læring på arbejdspladsen, mobilitet og praktikpladser og fremme partnerskaber (bl.a. på uddannelsesområdet), som støtter gennemførelsen af ungdomsgarantier som en øjeblikkelig reaktion på problemet med ungdomsarbejdsløshed.

I overensstemmelse med de aktioner, som foreslås i de landespecifikke henstillinger for 2012, opfordrer Europa-Kommissionen medlemsstaterne til at sætte skub i reformer på uddannelsesområdet for at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden og fremme tilvejebringelse af kvalifikationer gennem følgende tiltag:

1. **Fremme af topkvalitet på erhvervsuddannelsesområdet.** Nøgleaktioner omfatter udvikling af tosporede erhvervsuddannelsessystemer af høj kvalitet i henhold til de nationale omstændigheder, tilpasning af erhvervsuddannelsespolitikker til de regionale/lokale økonomiske udviklingsstrategier, såkaldt intelligent specialisering, sikring af konvergens med andre uddannelses tilbud, udvikling af korte videregående uddannelser (2-årige), som fokuserer på områder, hvor der er mangel på bestemte kvalifikationer, især i sektorer med vækstpotentiale, bl.a. ikt, sundhed og grønne kvalifikationer, samt styrkelse af lokale, nationale og internationale partnerskaber og netværk mellem virksomheder, især SMV'er, og erhvervsuddannelsesudbydere.
2. **Forbedring af resultaterne for studerende, der kommer fra grupper med høj risiko for at forlade skolen for tidligt og med ringe grundlæggende færdigheder.** Nøgleaktioner omfatter gennemførelse af økonomisk overkommelig førskoleundervisning og dagtilbud af høj kvalitet, styrkelse af indlæringen af grundlæggende færdigheder som læse- og skrivefærdigheder, numeriske færdigheder og grundlæggende matematik og naturfag, tidlig udpegning af elever med dårlige resultater i grundlæggende færdigheder på alle klassetrin og tilvejebringelse af individualiseret støtte samt gennemførelse af evidensbaserede strategier for at reducere antallet af personer, som forlader skolen for tidligt.
3. **Styrkelse af udbuddet af tværfaglige kvalifikationer, som øger beskæftigelsesevnen, f.eks. iværksætterinitiativ, digitale færdigheder og fremmedsprog.** Nøgleaktioner omfatter sikring af, at der træffes foranstaltninger til indførelse af tværfaglige kvalifikationer i alle undervisningsplaner fra de tidlige undervisningsstadier til videregående uddannelse, anvendelse af innovative pædagogiske metoder, som sætter den studerende i centrum, og udformning af vurderingsredskaber, som gør det muligt på en effektiv måde at vurdere og evaluere kompetenceniveauer. Alle unge bør erhverve sig mindst én praktisk iværksættererfaring, inden de forlader det obligatoriske undervisningssystem.
4. **Reduktion af antallet af lavtuddannede voksne.** Nøgleaktioner omfatter fastlæggelse af nationale mål og strategier, fremme af virksomhedernes incitamenter til at tilbyde voksenundervisning, validering af kvalifikationer og kompetencer, som er opnået uden for det formelle uddannelsessystem, og oprettelse af adgangssteder (one-stop-shops), som samler forskellige tjenester vedrørende livslang læring, f.eks. validering og karrierevejledning, og som tilbyder uddannelseskurser, der er tilpasset den enkelte.
5. **Opgradering af anvendelsen af ikt-baseret læring og adgang til åbne uddannelsesressourcer af høj kvalitet.** Nøgleaktioner omfatter modernisering af skolars ikt-infrastruktur, støtte til ikt-baseret lærings- og vurderingspraksis, fremme af gennemsigtigheden af brugernes rettigheder og pligter i forbindelse med anvendelse af digitalt indhold, oprettelse af mekanismer til validering og anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer, som er opnået ved hjælp af åbne uddannelsesressourcer, og støtte til uddannelsesinstitutioner i forbindelse med tilpasning af deres forretningsmodeller til fremkomsten af åbne uddannelsesressourcer.
6. **Gennemgang og styrkelse af lærerstandens faglige profil** (lærere på alle niveauer, skoleledere, undervisere på læreruddannelser). Nøgleaktioner omfatter gennemgang af effektiviteten og den akademiske og pædagogiske kvalitet af den grundlæggende læreruddannelse, indførelse af sammenhængende systemer med tilstrækkelige ressourcer

til rekruttering, udvælgelse, indsættelse og faglig udvikling af lærerpersonalet på grundlag af klare definitioner af, hvilke kompetencer der er nødvendige på hvert enkelt stadie af lærerkarrieren, samt forbedring af lærernes digitale færdigheder.

Gennemførelsen af disse reformer vil ikke lykkes, hvis man ikke forbedrer uddannelsesfinansieringens effektivitet. Med henblik på at tage fat på denne komplekse udfordring **opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at sætte skub i debatten på nationalt plan om, hvordan man kan etablere bæredygtige finansieringsmekanismer, som øger stabiliteten og effektiviteten**, samtidig med at der kanaliseres støtte til dem, der deltager mindst i uddannelsesaktiviteter. Opmærksomheden bør især rettes mod udviklingen af finansieringsordninger for erhvervsuddannelse og voksenuddannelse, som samfinansieres af offentlige myndigheder, virksomheder og relevante individuelle bidragsydere (bl.a. sektorspecifikke uddannelsesfonde, uddannelsesafgifter osv.), og som har til formål at få store virksomheder og SMV'er til at tilvejebringe læring på arbejdspladsen som led i erhvervsuddannelse.

#### 4. KOORDINATION OG BIDRAG PÅ EUROPÆISK PLAN

Medlemsstaterne er ansvarlige for de områder, der er udpeget i denne meddelelse, og de råder over de instrumenter, som skal anvendes til at tage udfordringerne på disse områder op, men de ambitiøse reformer, som er nødvendige, kræver en fælles indsats både fra EU og fra medlemsstaterne. Fokus på EU-plan vil i første omgang blive rettet mod følgende **nøgleaktioner**:

1. **Forbedring af det landespecifikke fokus og støtte til medlemsstaterne** i forbindelse med deres bestræbelser på at gennemføre de udpegede prioriteter ved:
  - at overvåge fremskridt i hver enkelt medlemsstat i forbindelse med det kommende europæiske semester og viderebringe resultaterne af denne landespecifikke undersøgelse til forberedelserne af udkast til de **landespecifikke henstillinger** for 2013
  - at styrke det analytiske grundlag for landespecifik overvågning gennem i) regelmæssige **peer reviews** inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode for uddannelse, ii) etablering af en samarbejdsramme for Europa-Kommissionen og OECD vedrørende politikker for kompetenceudvikling. I den forbindelse vil der i efteråret 2013 blive lanceret en **offentlig portal til onlinevurdering af uddannelse og kompetencer**, hvor enkeltpersoner og virksomheder ved hjælp af PIAAC-metoden kan benchmarke deres kompetencer i forhold til andre deltagere i undersøgelsen, iii) forbedret overvågning af benchmarks for uddannelse, herunder et **nyt benchmark for sprogundervisning**, som der redegøres for i arbejdsdokumentet om sprog.

2. Fremskyndelse af udviklingen af læring på arbejdspladsen, især gennem etablering af en **alliance for lærepladser på EU-plan** (se desuden den kommende pakke om ungdomsbeskæftigelse). Som et første skridt på vejen vil Kommissionen støtte et memorandum om europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse, som bringer en række medlemsstater sammen for at lære af vellykkede tilgange og ordninger.
3. **Oprettelse af et europæisk område for kompetencer og kvalifikationer** med henblik på at fremme en større grad af sammenhæng mellem EU's åbenheds- og anerkendelsesværktøjer for at sikre, at kompetencer og kvalifikationer nemt kan anerkendes på tværs af grænser på grundlag af fortløbende evalueringer og ved at forfølge en tilgang baseret på læringsresultater.
4. **Finansiering af uddannelse, som skaber vækst**, med henblik på at skærpe forpligtelsen til at skabe en kvalificeret arbejdsstyrke, der løbende videre- og efteruddannes ved:
  - at overvåge medlemsstaternes aktioner, som prioriterer væksthæmmende udgifter, og at udvikle en evidensbaseret ramme til at analysere effekten af de offentlige udgifter til uddannelse af høj kvalitet
  - for første gang at initiere en debat på EU-plan med de relevante interesseparter om fordelene ved at investere i forskellige uddannelsessektorer (erhvervsuddannelse, voksenuddannelse, videregående uddannelse) og om, hvordan man kan øge effekten af udgifterne
  - i samarbejde med arbejdsmarkedets parter på EU-plan at undersøge mulighederne for at sikre en væsentlig øgning af uddannelsestilbuddene til voksne ansatte i virksomheder med henblik på rekvalificering og opkvalificering af arbejdsstyrken. Denne høring vil finde sted efter afslutningen af de igangværende høringer om kvalitetsrammen for praktikophold, så der kan tages fuldt ud hensyn til resultaterne heraf.
5. Analyse af effekten af EU-støtte til opgradering af adgangen til og anvendelsen af åbne uddannelsesressourcer og ikt, etablering af kvalitetsparametre og certificeringsprocedurer for åbne uddannelsesressourcer, udvikling af ikt-baserede læringspraksisser og etablering af en EU-ramme for onlineuddannelse. Resultaterne af dette indledende arbejde vil bane vej for **et nyt europæisk initiativ om at gøre uddannelsessystemerne mere åbne for omverdenen**.
6. **Iværksætteruddannelsesaktiviteter**, som omfatter offentliggørelse i 2013 af politiske retningslinjer for iværksætteruddannelser, etablering i samarbejde med OECD af retningslinjer for iværksætteruddannelsesinstitutioner og udvikling af redskaber til overvågning af fremskridt og erhvervelse af iværksætterkompetencer.
7. **Partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner, virksomheder og forskningsverdenen**, f.eks. vidensalliancer, sektorspecifikke kvalifikationsalliancer og partnerskabsaktioner under Marie Skłodowska-Curie-programmet, fremmes ved hjælp af det foreslåede program Erasmus for Alle for perioden 2014-2020 og Horisont 2020 for at bringe uddannelsessystemer tættere på virksomhedernes, især SMV'ernes, behov.

## 5. KONKLUSION

Europa kan kun genskabe væksten ved hjælp af en højere produktivitet og en højt kvalificeret arbejdsstyrke, og en reform af uddannelsessystemerne er helt afgørende for at nå dette mål. Denne meddelelse og de landespecifikke analyser, som findes i de ledsagende arbejdsdokumenter, har til hensigt at give regeringerne, uddannelsesinstitutionerne, lærerne, virksomhederne og andre partnere incitament til at trække i samme retning under hensyntagen til de nationale omstændigheder, så reformbestræbelserne kan samordnes. På nationalt plan opfordres medlemsstaterne nu til at reflektere over dette dokument gennem parlamentariske drøftelser og med relevante interesseparter for at sætte skub i reformprocessen.

Kommissionen vil sikre, at uddannelse og investeringer i kvalifikationer og deres bidrag til vækst og beskæftigelse afspejles fuldt ud i det europæiske semester. Kommissionen vil anvende de europæiske dialogplatforme, bl.a. den åbne koordinationsmetode på uddannelsesområdet, Bolognaprocessen for videregående uddannelse og Københavnprocessen for erhvervsuddannelse, og finansieringsinstrumenterne til at understrege den presserende nødvendighed af de prioriteter, som er udpeget i det ovenstående.